

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2021-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], [REDACTED], advokátom, [REDACTED] proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Cb 1009/2000 z 31. júla 2018 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 ObdoV 6/2020 z 27. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. augusta 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Cb 1009/2000 z 31. júla 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 ObdoV 6/2020 z 27. mája 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Obe namietané rozhodnutia navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a súčasne jej priznať náhradu trov konania vzniknutých pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a obsahu napadnutých rozhodnutí vyplýva, že v konaní vedenom krajským súdom ako súdom prvej inštancie sa [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala proti sťažovateľke v procesom postavení žalovanej zaplataenia sumy 3 774,25 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody.

3. Napadnutým rozsudkom krajský súd (ako súd prvej inštancie) uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3 774,25 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 11. apríla 2000 do zaplatenia (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a žalobkyni priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (tretí výrok).

4. Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom č. k. 5 Obo 8/2019-458 z 30. júla 2019, ktorým rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (predmetný rozsudok nebol ústavnou sťažnosťou napadnutý, pozn.).

5. Sťažovateľka podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 CSP.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu nasmerovala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej vyjadruje svoju nespokojnosť s výsledkom súdneho konania. Uvádza, že proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci, keďže krajský súd mal podľa jej názoru vec správne právne posúdiť podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Súčasne si krajský súd nesplnil ani povinnosť riadne a zrozumiteľne odôvodniť svoje rozhodnutie a nezohľadnil ani Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka v konkrétnosti namieta, že najvyšší súd „*nereagoval na opakované podnety a v ňom uvedené relevantné fakty a argumenty, ktoré boli citované pri jednotlivých odvolaniach a sťažnostiach a ďalších písomných podaniach sťažovateľa*“, preto je jeho rozhodnutie „*arbitrárne, nepreskúmateľné*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

8. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci

všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutý (prvoinštančný) rozsudok krajského súdu bol predmetom prieskumu v rámci odvolacieho konania na základe odvolania podaného sťažovateľkou, o ktorom rozhodol najvyšší súd (ako súd odvolací) rozsudkom č. k. 5 Obo 8/2019-458 z 30. júla 2019 (bod 4). Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu.

10. Keďže proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok (odvolanie), ktorý sťažovateľka aj preukázateľne využila, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je aj v tejto časti potrebné odmietnuť z dôvodu nesplnenia náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, pretože v nej vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu absentuje akákoľvek ústavnoprávne relevantná argumentácia, za ktorú nemožno považovať len strohé tvrdenie o jeho arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. Napriek kvalifikovanému právnomu zastúpeniu sťažovateľky, ktoré má zabezpečiť určitú „kvalitu“ ústavnej sťažnosti, táto v tejto časti smerujúcej proti najvyššiemu súdu nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Podstatná časť ústavnej sťažnosti je totiž venovaná len spochybňovaniu napadnutého rozsudku krajského súdu a tiež vyjadreniu nesúhlasu s jeho právnym názorom.

12. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

13. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je tak vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nedostatočná, pretože jej chýba relevantné odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], čo predstavuje nedostatok zakladajúci dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (podobne III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

14. Ústavný súd konštatuje, že v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex officio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietky sťažovateľov *en bloc* preskúmať napádané

rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018).

15. V danom prípade pritom do úvahy neprichádzala ani výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jeho esenciálnej povahy. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

16. Ústavný súd tak v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu